قاب رسانه

نهج‌البلاغه همه امیرالمؤمنین(ع) نیست

در نخستین قسمت از برنامه «سوره؛ فصل نهج‌البلاغه» موضوع تاریخ نهج‌البلاغه با حضور حجت‌الاسلام محمدکاظم طباطبایی، پژوهشگر نهج‌البلاغه و حدیث‌پژوه مورد بحث قرار گرفت.
به گزارش فارس، طباطبایی در این برنامه گفت: سیدرضی نهج‌البلاغه را به عنوان یک کتاب ادبی فاخر نوشته و مباحث دیگر را کمتر‌نگر مطرح کرده است. مخاطب او هم در درجه اول ادیبان و خطیبان است. اگرچه بعدها کاتبان که افرادی سیاسی هستند هم تحت تأثیر ادبیات نهج‌البلاغه قرار گرفتند. درست است که امام(ع) خدا‌وندگار سخن هستند اما این گونه نیست که همه آن‌ها ادیبانه سخن بگویند؛ امیرالمؤمنین(ع) همیشه به زیبا سخن گفتن مشهور بودند و این برتری و امتیاز برای ایشان محسوب می‌شده است به‌طوری که حتی افراد غیرشیعه هم به زیبا سخن گفتن ایشان اذعان دارند و علاقه عرب به ادبیات فاخر نیز سبب شد همیشه علاقه به سخنان امیرالمؤمنین(ع) وجود داشته باشد و حتی نوشته شود. گزارش‌هایی وجود دارد مبنی بر اینکه مردم حدود ۴۰۰خطبه از امیرالمؤمنین(ع) را حفظ بودند؛ این حفظ بودن ربطی به موضوعات اعتقادی و ایمانی نداشته بلکه به عنوان یک گنجینه بلاغی و ادبی با نهج‌البلاغه رفتار می‌شده است.
سیدرضی خودش این پژوهشگر نهج‌البلاغه اضافه کرد: سیدرضی خودش هم ادعای دارد محور اصلی کارش ادبیات و بلاغت است و در نام‌گذاری و مقدمه‌اش هم به این موضوع اشاره کرده، به همین دلیل هم در نهج‌البلاغه مباحث اختلافی شیعه و سنی خیلی کمرنگ نیست. درواقع سیدرضی خیلی از خطبه‌ها را تقطیع کرده ولی این تقطیع را پنهان نکرده و علنش را به مخاطب گفته است. حضرت علی(ع) چهارسال و ۹ ماه خلیفه بود و این مدت هر هفته نماز جمعه و هر هفته هم دو خطبه می‌خواند؛ یعنی در مجموع ۴۰۰خطبه نماز جمعه از ایشان وجود دارد، ولی از این خطبه‌ها خیلی کم داریم. اگرچه معلوم نیست کدام خطبه مربوط به نماز جمعه و کدام مربوط به عید و مناسبت‌های دیگر است. از طرف دیگر مرحوم کلینی کتابی به نام «رسائل الائمه» دارد که در آن، نامه‌های ائمه را جمع‌آوری کرده است که در این کتاب هم تعداد زیادی از نامه‌های امام علی(ع) وجود دارد مثل نامه به مالک‌اشتر و نامه به امام حسن(ع). البته این نامه‌ها هر کدام مفصل در کتاب‌های دیگری مثل «تحف‌العقول» نیز آمده‌اند. علاوه بر این، تاریخ بعد از رحلت پیامبر(ص) خیلی مورد توجه بوده است به همین دلیل خیلی از افراد آمدند و این تاریخ را نوشتند مثل «تاریخ طبری».
وی در ادامه در خصوص سندیت نهج‌البلاغه توضیح داد: نهج‌البلاغه نه همه دین است و نه خیلی همه امیرالمؤمنین(ع). یعنی این کتاب را باید در دامان معارف دین دید. بنابر اسناد موجود، نهج‌البلاغه بخش بسیار اندکی از سخنان امیرالمؤمنین(ع) به‌خصوص در دوره سید رضی است. برآورد من این است به نسبت معارفی که خود ما از امیرالمؤمنین(ع) داریم، نهج‌البلاغه حدود ۵درصد از سخنان امیرالمؤمنین(ع) است. پس این کتاب تمام امیرالمؤمنین(ع) نیست.
این آثار باید در دامنه قرآن و سنت دیده شود و سبب ورود سخنان هم به دست بیاید، اما اینکه بگوییم نهج‌البلاغه شاقول است، مردود است.

موعظه

حاج آقا مجتبی تهرانی

موانع اجابت دعا در ماه رمضان برطرف می‌شود

ماه مبارک رمضان به دعا اختصاص دارد و در این ماه باید با پررو‌ترین نسبت به اجابت دعا تسریع و وجود دارد و در واقع، چالش‌ها و موانع اجابت دعا برطرف شده است. دستور العمل هایی برای اجابت دعا از معصومان(ع) صادر شده و می‌بینیم گاهی این عمل نتیجه می‌دهد، اما گاهی اوقات هم نتیجه نمی‌دهد.

روایات فراوانی داریم که هر کس حاجتی دارد اگر وضو بگیرد، دو رکعت نماز بخواند و حاجت خود را از خدا بخواهد، دعایش مستجاب می‌شود؛ روایت دیگری از امام صادق(ع) است که دستور العمل هایی برای اجابت دعا از معصومان(ع) صادر شده و می‌بینیم گاهی این عمل نتیجه می‌دهد، اما گاهی اوقات هم نتیجه نمی‌دهد.

کامل انجام دهد و بعد از نماز هم بر پیامبر اکرم(ص) و آل ایشان درود فرستد، حاجت روا می‌شود.

چه بسا کسی این عمل را انجام می‌دهد اما دعایش مستجاب نمی‌شود؛ در عین حال گاهی هم با همین دو رکعت نماز مرده‌ای زنده می‌شود؛ فعل همان فعل است اما یک جا نتیجه می‌دهد و یک جا نتیجه نمی‌دهد؛ باید بررسی شود که دلیل چیست.

دو دسته روایت داریم که یک دسته به‌طور کلی موضوعی را بیان می‌کند؛ در واقع این دسته از روایات عمل را برای عموم تجویز می‌کند اما دسته‌ای از روایات جنبه شخصی دارد و برای افراد خاصی وارد شده است؛ هر دعایی شرایطی دارد که باید شرایط آن رعایت شود تا مستجاب شود.

همه روایات درباره دعا کردن درست است اما بستگی به حالات دعاکننده دارد، ماه رمضان دارای یک جنبه استثنایی است؛ اگر روایاتی خطاب شخصی داشت و معصومی(ع) به فرد خاصی فرموده بودند برو فلان کار را بکن، این خطاب شخصی، دعایش را زیر و رو می‌کند؛ انسان برتر (معصومان(ع) و بزرگان)روی دعای شخصی اثر می‌گذارد و به همان جایی می‌رسد که مدار را زنده می‌کند.

زیادی را انجام دهیم اما نتیجه‌ای ندهد، اما یکی از علما و بزرگان یکی از همان اعمال را به ما سفارش کند و پس از انجام آن به نتیجه برسیم. در تمام خطابه‌های شخصی مشاهده می‌کنیم اعمال سفارش شده از سوی اهل بیت(ع) و بزرگان تأثیر گذار واقع شده است اما درباره دستورات و خطابه‌های کلی این گونه نیست.

ما یصنع الصائم اذا لم یصن سانه و سمعه و بصره و جوارحه.

روزه داری که زبان و گوش و چشم و جوارح خود را حفظ نکرده روزه اش به چه کارش خواهد آمد.

خداوند روزه را واجب کرده تا بدین وسیله دارا و ندار (غنی و فقیر) مساوی شوند.

ما فرض الله الصیام لیستوی به الغنی و المقتر.

دیدگاه

یک منتقد و کارشناس رسانه مطرح کرد

خالی بودن سریال‌های رمضانی از نگاه رحمانی

حسین سلطان‌محمدی، منتقد و کارشناس رسانه در گفت‌وگو با ایکنا، درباره شاخصه‌های سریال‌های رمضانی سیما گفت: در یک دهه گذشته بیشتر تولیدات نمایشی سیما در ایام مبارک نگاهی درست به این مناسبت ندارند، چراکه ترس و شر شاخصه تولیدات نمایشی این ماه است و در تمامی سریال‌ها به مخاطب گفته می‌شود گناه نکنید، زیرا در دوزخ دچار عذاب و سختی خواهی شد.
وی افزود: باید شر یا عذاب به تصویر کشیده شود اما وقتی می‌خواهیم در آثار دینی موضوعی را روایت کنیم باید شکل رحمانی آن را بیشتر مدنظر قرار دهیم، زیرا همان‌گونه که ماه رمضان ایام برکت و شادی است باید ویژگی‌های خیر و تشویق در تولیدات مربوط به آن بیشتر نمود پیدا کند. در ضمن نشان دادن موضوعات دینی نباید شکل خیالی و ماورایی داشته باشد بلکه باید از جنس زندگی مردم باشد تا بتوانند با آن‌ها ارتباط برقرار کنند.
این کارشناس رسانه تأکید کرد: بهترین مثال آثاری‌اند که در آن‌ها شیطان به تصویر کشیده می‌شود، «اویک فرشته بود»، «احضار»، «اغما» و... نمونه‌های بارزی هستند. آیا تاکنون درباره فرشته‌های نگهبانی که انسان‌ها را از خطا دور نگه می‌دارند هم سریالی ساخته شده است؟ خیر، چون برنامه‌سازان ترجیح می‌دهند سختی و عذاب در آثار ماه رمضان نشان داده شود.
این منتقد با بیان اینکه صله رحم یکی از توصیه‌های جدی در دستورات دینی است، گفت: روایات و احادیث متعددی بر موضوع صله رحم تأکید کرده‌اند. این موضوع می‌تواند به صورت ویژه‌ای در ماه رمضان مدنظر قرار گیرد اما این دست موضوعات مغفول واقع می‌شود و ایام برکت و شادی است که در آن مراسم و شادی‌های خانوادگی در آثار نمایشی ماه رمضان تأثیر منفی گذاشته است. در بیشتر تولیدات این ماه خانواده‌هایی را می‌بینیم که پایه و اساس خوبی ندارند و روابط همراه با عصبانیت و نامهربانی است. آیا چنین آثاری برای ایامی که از آن به عنوان میهمانی خدا نام برده می‌شود مناسب هستند؟

رواق| ماه رمضان در تاریخ ایران پُر از رسوم آیینی است و قدیمی‌ها چنین توصیف کرده‌اند که مردم برای روزه‌داری آماده می‌شدند آن‌چنان که گویی برای نوروز آماده می‌شوند. یکی از این رسوم قدیمی که قرن‌ها قدمت دارد «کلوخ‌اندازان» است.
به گزارش فارس، ماه رمضان، هر سالی که به ایران‌زمین رسیده ایرانی‌ها مثل یک جشن ملی آن را پاس داشته‌اند. همینطور هم پیش از رمضان به پیشواز این ماه می‌رفتند و کارهای مفصلی بوده که انجام می‌دادند: «از آخرین روزهای شعبان، پیشواز شروع می‌شد. زن‌ها خانه را تمیز می‌کردند و آذوقه و خواربار می‌خریدند و مردها به غیاروبی مساجد می‌رفتند و از همان شبی که قرار بود ماه مبارک رمضان در آسمان ظاهر شود، خانواده‌های زیادی با آب و آینه و سبزه راهی پشت‌بام می‌شدند تا هلال ماه را به چشم خود ببینند...».
ماه رمضان که می‌آمد رخت و لباس مردم هم عوض می‌شد. مردها که از شب عید غدیر یا نوروز می‌توانستند از اصلاح نکرده بروند، برای مراسمی با نام کلوخ‌اندازان که از سه تا یک روز قبل از ماه شروع می‌شد، صفایی به سر و صورتشان می‌دادند و به سر و وضع خود می‌رسیدند.
ماه رمضان، ریش مردها را کوتاه‌تر می‌کرد و چادر زن‌ها را بلندتر. آن‌ها چادرهای معروف به عبایی که تا روی پنجه پاها را می‌پوشاند از گنجه‌ها بیرون می‌کشیدند و به سر می‌کردند. روبندهای بلند تا نزدیک زانو هم جای نقاب‌های چهار انگشتی قبلی را می‌گرفت و برزک و سرخاب سفیداب و هر نوع آرایشی تا هلال ماه شوال منسوخ می‌شد». حالا این «کلوخ‌اندازان» چیست؟

ایرانی‌ها چگونه با «کلوخ‌اندازان» به پیشواز ماه ضیافت الهی می‌رفته‌اند؟

استقبال از رمضان با سنت هزارساله

مراسم کلوخ‌اندازان در ادوار تاریخ ایران به شیوه‌های مختلف روایت شده است؛ البته روایت‌ها متفاوت است، ولی اصل ماجرا یکسان است: «اشخاص یا خانواده‌شان به طبیعت می‌رفتند و هنگام غروب، کلوخی دست می‌گرفتند و رو به قبله می‌ایستادند و می‌گفتند: خدایا گناهان خود را شکستیم و خود را برای عبادت و روزه ماه رمضان آماده کردیم. بعد، کلوخ را محکم به زمین می‌زدند و عقیده داشتند با شکستن کلوخ تمام اعمال بدشان نابود می‌شود».

■ **«روزه نزدیک است می‌باید کلوخ‌انداز کرد»**

کلوخ‌اندازان مراسمی آن‌قدر قدیمی در ایران است که هزارسال پیش هم بوده و در تاریخ بیهقی به آن اشاره شده است: «دعوتی بزرگ ساخته بودند... و امیر به نشاط این جشن و کلوخ‌انداز که ماه رمضان نزدیک بود، بدین کوشک و بدین باغ‌ها تماشا می‌کرد». ۴۰۰ سال پیش هم بوده و «صاحب تبریزی» در دوره صفویه سروده است: «روزه نزدیک است می‌باید کلوخ‌انداز کرد/ زاهدان خشک را رندانه از سر باز کرد».
در کتاب‌های دوره قاجار هم بسیار به این رسم پرداخته‌اند؛ یک نمونه در عهد مظفری اینکه: «شربت آلات و فواکه [میوه‌ها] ممتاز و شیرینی آلات در سر هر میزی فراوان... رسم این صدارت عظما این است که در هر سلخ شعبانی [به آخر رسیدن ماه شعبان] به‌جهت پیش‌آمدن ایام روزه مجلس کلوخ‌اندازان [برپا می‌شد]...».
مراسم کلوخ‌اندازان، خشک و خالی هم نبوده و با جشن و شادمانی و خوشحالی همراه بوده است و اصلا واژه کلوخ‌اندازی در ادبیات فارسی معادل جشن شادمانی و خوش‌گذرانی است.
معمولا هم این جشن به‌همراه اعضای فامیل انجام می‌شد و این‌طوری بود: «در این روز مانند روز سیزده‌نوروز، مردم بیشتر نقاط ایران از خانه‌ها بیرون و به دشت و باغ می‌رفتند و خوراک‌هایی مخصوص آن روز می‌پختند و می‌خوردند... در برخی نقاط دیگر در این روز افراد یک خانواده به‌همراه بزرگ‌ترهای فامیل دور هم جمع می‌شدند. در این مراسم انواع خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها را روی یک سفره قرار می‌دادند و همگی از این خوراکی‌ها میل می‌کردند».
نکته جالب اینکه رسم کلوخ‌اندازان و میهمانی و دورهمی بزرگ اقوام و فامیل برای پیشواز ماه رمضان هنوز در برخی استان‌های کشور و گاهی با نام‌های متفاوت برگزار می‌شود. ازجمله در برخی نقاط بزد که این جشن این گونه برپا می‌شود: «چند روز پیش از شروع ماه مبارک رمضان به پاک‌سازی منازل خود و همچنین غبارروبی مساجد محل می‌پردازند. پس از آن در روز آخر ماه شعبان در یک میهمانی بزرگ فامیلی به تفریح و خوردن و آشامیدن می‌پردازند...».

■ **«کلوخ‌اندازان» رسمی به پهنای ایران**

بسیاری از خانواده‌هایی هم که به پیشواز ماه رمضان می‌روند و روز آخر شعبان روزه می‌گیرند و از طرفی مقید به برگزاری مراسم «کلوخ‌اندازان» هستند دو یا چند روز مانده به ماه رمضان به «کلوخ‌اندازان» می‌روند. مراسم مخصوص روز کلوخ‌اندازان در مناطق مختلف از این قرار است: یزدی‌ها روز کلوخ‌اندازان را «کولوخ اندازون» می‌گویند. در این روز اغلب مردم از کوچک و بزرگ به گردشگاه‌های اطراف شهر می‌روند و چند خانواده با هم باغی را اجاره می‌کنند و آنچه لازم دارند برمی‌دارند و صبح زود به محل مورد نظر می‌روند.
یکی از متداول‌ترین غذاهای روز کلوخ‌اندازان در یزد «شولی» است. شولی نوعی آش است و انواع مختلف دارد. از دیگر خوراکی‌های یزدی‌ها در روز کلوخ‌اندازان آش رشته یا آش خمیر، آش کشک، حلوای برنج یا شله زرد و پالوده یزدی است.
در مشهد نیز روز کلوخ‌اندازان مردم به بیرون از شهر می‌روند و آن روز را به شادی سپری می‌کنند. در شیراز به کلوخ‌اندازان «کلوخ‌اندازان» هم می‌گویند که کنایه از آن است در این روز شکمشان مثل کلوخ است و انواع خوراکی‌ها را در آن می‌ریزند. اصطلاحی هم دارند که گویند: «یک روز تنگ کم، یک روز مرگ کم» یعنی یک روز (روز کلوخ‌اندازان) آن‌قدر می‌خوریم که شکممان جا ندارد و یک روز(ماه رمضان) آن قدر گرسنگی می‌کشیم که مرگ شکممان است.
مردم قم هم روز کلوخ‌اندازان وسایل خورد و خوراک و تفرجشان را برمی‌دارند و به امامزاده‌ها و زیارتگاه‌های اطراف قم از جمله «شاه جهان»، «مسجد جمکران» و «چهار امامزاده» می‌روند. در مسجدجمکران هر کس در این روز دو رکعت نماز حاجت می‌خواند.
قزوینی‌ها کلوخ‌اندازان را «گل خندانی» می‌گویند. اگر فصل تابستان باشد مردم به گردشگاه‌های اطراف شهر از جمله باغ‌های حکم‌آباد، باغ «پنبه رسه» و باغ سپهدار می‌روند و اگر زمستان باشد در خانه بزرگ خانواده جمع می‌شوند.
خوراک‌های این روز در قزوین عبارت است از سبزی پلو با ماهی، پلوسفید یا زغفران، خورش آلو یا مرغ، کاهو سرکه و شیرینی چهارمغز که خانگی یعنی نان نخودی، نان قندی، نان پادارژی و نان برنجی.
در بردسیر کرمان روز آخر ماه شعبان را روز «سنگ‌اندازان» می‌گویند و مانند جاهای دیگر در این روز به گردش و تفریح می‌روند و این شعر را می‌خوانند:
صد مژده که ماه رمضان می‌آید/ رحمت ز خدا به بندگان می‌آید
شد گردش و تفریح در این ماه حرام/ چون قتل امام شهیدان می‌آید

خبر

به همت ستاد اقامه نماز برگزار می‌شود

مسابقات «نماز در سیره امام علی(ع)» و «سخن قرآن» ویژه ماه رمضان

ستاد اقامه نماز در ماه مبارک رمضان مسابقه سراسری کتاب‌خوانی «نماز در سیره و سخن امام علی(ع)» و مسابقه بزرگ پیامکی «سخن قرآن» را برگزار می‌کند.
به گزارش فارس، مسابقه «سخن قرآن» به صورت روزانه در ماه مبارک رمضان از طریق سایت و شبکه‌های اجتماعی ستاد اقامه نماز اجرا و سؤالات آن از کلام حجت‌الاسلام قرائتی، رئیس ستاد اقامه نماز درخصوص قرآن، روزه، نماز و دعا تنظیم شده و به‌صورت روزانه یک کلیپ و یک سؤال خواهد بود.
علاقه‌مندان برای شرکت در مسابقه می‌توانند هر روز با مراجعه به سایت ستاد اقامه نماز به نشانی www.namaz.ir و یا شبکه‌های اجتماعی اینستاگرام، ایتا، سروش و بله سؤالات را دریافت نموده و فقط عدد گزینه مورد نظر خود را بدون هیچ کلمه اضافی به سامانه پیامکی ۱۰۰۰۰۱۷ ارسال کنند.
شرکت‌کنندگانی که به ۹۰درصد سؤالات مسابقه پاسخ صحیح داده باشند به مرحله قرعه‌کشی راه یافته و از میان آنان به قید قرعه به ۱۱۰ نفر هدایای ارزنده‌ای از سوی ستاد اقامه نماز تقدیم خواهد شد.
قید قرعه جوایز نفیسی اهدا خواهد شد.
گروه سنی ۱۸ سال و بالاتر علاقه‌مند به شرکت در مسابقه کتاب‌خوانی «نماز در سیره و سخن امام علی(ع)» می‌توانند برای مطالعه کتاب و شرکت در آزمون مسابقه از تاریخ ۲۰ فروردین تا ۳۱ اردیبهشت ۱۴۰۱ در قالب شرکت‌کننده آزاد یا کارکنان دستگاه‌های اجرایی در این رویداد فرهنگی شرکت کنند.
آزمون مسابقه به‌صورت مجازی و از طریق سامانه محراب به نشانی mehr.Namaz.ir در مدت زمان تعیین شده برگزار می‌شود و نتایج ۲۱ خرداد مصادف با میلاد با سعادت امام رضا(ع) از طریق پایگاه اطلاع‌رسانی ستاد اقامه نماز به نشانی namaz.ir و پیگاه‌های دستگاه‌های اجرایی مشارکت‌کننده اعلام خواهد شد.

آگهی مزایده اموال
آگهی مزایده اموال
آگهی مزایده اموال